

Province of the
EASTERN CAPE
EDUCATION

**NASIONALE
SENIOR SERTIFIKAAT**

GRAAD 11

NOVEMBER 2020

**REKENINGKUNDE V1
FINANSIËLE VERSLAGDOENING EN EVALUERING
(EKSEMPLAAR)**

PUNTE: 150

TYD: 2 uur

Hierdie vraestel bestaan uit 12 bladsye, 'n formuleblad en 'n
antwoordeboek van 8 bladsye.

INSTRUKSIES EN INLIGTING

Lees die volgende instruksies aandagtig deur en volg dit noukeurig.

1. Beantwoord AL die vrae.
2. 'n Spesiale ANTWOORDEBOEK word verskaf waarin AL die vrae beantwoord moet word.
3. Toon AL die bewerkings om deelpunte te verdien.
4. Jy mag 'n nieprogrammeerbare sakrekenaar gebruik.
5. Jy mag 'n donker potlood of blou/swart ink gebruik om die vrae te beantwoord.
6. ALLE bewerkings moet tot EEN desimale punt getoon word, waar van toepassing.
7. 'n FORMULEBLAD vir finansiële aanwysers is by hierdie vraestel aangeheg. Jy mag dit gebruik indien nodig.
8. Skryf netjies en leesbaar.
9. 'n Uiteensetting van die vrae word voorsien. Probeer om by die voorgestelde tyd vir elke vraag te hou. Probeer om NIE daarvan af te wyk NIE.

VRAAG	ONDERWERP	PUNTE	TYD (MINUTE)
1	Vaste bates	30	25
2	AARP en Inkomstestaat	45	35
3	Balansstaat en Notas	45	35
4	Finansiële aanwysers en Vertolking van Finansiële inligting	30	25
TOTAAL:		150	120

HOU HIERDIE BLADSY OOP.

VRAAG 1: VASTE BATES**(30 punte; 25 minute)**

1.1 Dui aan of die volgende stellings WAAR of ONWAAR is. Skryf slegs 'waar' of 'onwaar' langs die vraagnommers (1.1.1–1.1.3) in die ANTWOORDEBOEK neer.

1.1.1 Die historiese-kostebeginsel is slegs op voertuie en toerusting van toepassing.

1.1.2 Grond en geboue wat aangekoop word, sal as vervreemding in die vaste bate-nota aangeteken word.

1.1.3 Waardevermindering verwys na die afname in die waarde van 'n bate.

(3 x 1) (3)

1.2 **SA TIMMERAARS**

Die volgende inligting vir die jaar geëindig op 29 Februarie 2020 het betrekking op SA Timmerraars, 'n vennootskap tussen Surkaan en Anele.

GEVRA:

1.2.1 Verwys na inligting A:

Doen 'n berekening om te bewys dat die verminderde saldo-metode van waardevermindering vir voertuie gebruik word. (4)

1.2.2 Verwys na inligting D:

- Bereken die ontbrekende syfers aangedui met **(i)** tot **(iv)**. (11)

- Dui aan of 'n wins of verlies met die verkoop van die voertuig gemaak is. Doen 'n berekening om jou antwoord te staaf. (6)

1.2.3 Verwys na inligting E:

- Bereken die persentasie toename in die waarde van die eiendom soos op 29 Februarie 2020. (4)

- Verduidelik waarom jy nie sal saamstem met die vennoot nie. Verskaf EEN punt met verwysing na 'n AARP-beginsel. (2)

INLIGTING:**A. Vastebateregister (Motorvoertuie):**

Eenhede: 2			
Model: Toyota Hilux 2.4 (2017)			
Datum van aankope: 30 Junie 2017			
Kosprys: R780 000			
Waardevermindering: 10% p.j. op verminderde saldo-metode			
Datum	Waardevermindering	Opgehoopte waarde-vermindering	Drawaarde
28 Feb. 2018	52 000	52 000	?
28 Feb. 2019	72 800	124 800	?

B. Uitbreiding van geboue is op 1 September 2019 gedoen.

C. Een van die voertuie is op 30 November 2019 teen R310 000 verkoop.

D. Vastebate-nota:

	GROND EN GEBOU	VOERTUIE	TOERUSTING
Drawaarde aan die begin		(i)	40 000
Kosprys	(ii)	780 000	300 000
Opgehoopte waardevermindering		?	(260 000)
Bewegings			
Byvoegings teen kosprys	750 000		250 000
Vervreemding teen Drawaarde		?	
Waardevermindering vir die jaar		(iii)	(60 500)
Drawaarde aan die einde	3 000 000		(iv)

E. Die grond en geboue is drie jaar gelede gekoop. Die markwaarde van die eiendom soos op 29 Februarie 2020 word op R3 450 000 geraam.

Een van die vennote (Surkaan) is van mening dat hierdie bedrag in die boeke van die onderneming weerspieël moet word.

VRAAG 2: AARP EN INKOMSTESTAAT**(45 punte; 35 minute)**

- 2.1 AARP-beginsels word as opsies vir elk van die volgende stellings verskaf. Kies die AARP-beginsel en skryf slegs die letter (A–D) langs die vraagnommers (2.1.1–2.1.3) in die ANTWOORDEBOEK neer, byvoorbeeld. 2.1.4 E.

A	Wesenlikheid
B	Paring
C	Lopende saak
D	Besigheidsentiteit

2.1.1 Belangrike inligting moet in finansiële state ingesluit word.

2.1.2 Die finansiële aktiwiteite van 'n onderneming word afsonderlik gehou van dié van die eienaar.

2.1.3 Inkomste en uitgawes word in die huidige finansiële tydperk erken en geboekstaaf.

(3 x 1) (3)

2.2 TERA PRIVAAT HOSPITAAL

'n Groep dokters besit die hospitaal. Die inligting hou verband met die finansiële jaar geëindig 30 September 2020.

GEVRA:

Voltooi die Inkomstestaat vir die jaar geëindig 30 September 2020.

(42)

INLIGTING:**A. Uittreksel van voor-aansuiweringsproefbalans op 30 September 2020**

Vaste deposito: Buffalo Bank @ 8% p.j.	370 000
Lening (Jankee Bank)	625 000
Handelsvoorraad	410 150
Debiteurekontrole	277 500
Voorsiening vir oninbare skulde	12 980
Verkope	1 290 450
Koste van verkope	1 032 350
Debiteure-afslag	18 200
Foioe inkomste	1 584 000
Huur inkomste	121 650
Salarisse en lone	367 500
Verbruiksgoedere	72 790
Advertensies	12 120
Diverse uitgawes	247 760
Werkgewersbydrae	33 210
Rente op lening	11 500

B. ADDISIONELE INLIGTING EN AANSUIWERINGS:

- (a) Goedere wat op 30 Oktober 2020 verouderd sou wees, is kontant verkoop, R18 900, wat 10% onder kosprys is. Hierdie transaksie is nie aangeteken nie.
- (b) Voorsiening vir oninbare skulde sal met R150 verminder.
- (c) Voorraadopname op 30 September 2020 het die volgende aan die lig gebring:
- Handelsvoorraad: R389 230
 - Verbruiksgoedere: R9 950
- (d) Huur is tot November 2020 ontvang. Die maandelikse huur is op 1 Julie 2020 met R950 verhoog.
- (e) Advertensies is oorskry met een maand se premie van R3 120.
- (f) Een werknemer is uit die salarisjoernaal vir September 2020 weggelaat. Die besonderhede is soos volg:

Werkgewersbydrae			Aftrekkings				Netto salaris
Pensioen-fonds	WVF	Mediese-fonds	Pensioen-fonds	WVF	LBS	Mediese-fonds	
R610	R90	R390	R670	R120	R880	R430	R8 400

- (g) Konsultasiefooie vir 12 pasiënte is nog nie aangeteken nie. Die fooi is R660 per pasiënt.
- (h) Waardevermindering vir die jaar beloop R25 000.
- (i) Rente op vaste deposito is nog nie geboekstaaf nie.

VRAAG 3: BALANSSTAAT EN NOTAS**(45 punte, 35 minute)****COVID HANDELAARS**

Die inligting verskaf is vir die jaar geëindig op 29 Februarie 2020.

GEVRA:

3.1 Voltooi die volgende notas tot die Balansstaat:

- Privaatrekeninge (17)
- Handels en ander betaalbares (6)

3.2 Voltooi die Balansstaat soos op 29 Februarie 2020. (22)

INLIGTING:

A. Die volgende is op 29 Februarie 2020 uit die rekords onttrek:

Kapitaal: Corne	R300 000
Kapitaal: Vidio	400 000
Privaatrekening: Corne (1 Maart 2019)	Kt 12 100
Privaatrekening: Vidio (1 Maart 2019)	Dt 10 200
Onttrekkings: Corne	172 500
Onttrekkings: Vidio	140 300
Vaste bates teen kosprys	1 920 000
Opgehoopte waardevermindering	?
Vaste deposito: FCC Bank	310 000
Handelsvoorraad	?
Debiteurekontrole	202 330
Bank (ongunstige saldo)	14 400
Wisselgeld	6 510
Krediteurekontrole	295 500
Voorsiening vir oninbare skulde	2 450
Lening	?

- B.** R50 000 van die belegging sal op 30 September 2020 verval.
- C.** 'n Kredietnota van R2 400 (kosprys R1 500), uitgereik vir goedere teruggestuur, is nie na die debiteurekontrolerekening oorgeboek nie.
- D.** 'n Debiteur met 'n uitstaande saldo van R11 650 is insolvent verklaar. Die boedel het 80% van die bedrag betaal en dit is aangeteken. Die balans moet nog as oninbare skuld afgeskryf word.
- E.** Voorsiening vir oninbare skulde moet met R250 as 'n uitgawe aangesuiwer word.

F. Leningstaat van Fani Bank

Saldo op 1 Maart 2019	R900 000
Terugbetaling ingesluit rente	164 500
Rente gekapitaliseer	90 000

Die vennote het besluit om in die volgende boekjaar R70 500 op die kapitaal te betaal.

G. Netto wins vir die jaar na aansuiwerings en bykomende inligting, R378 300.

H. Die vennootskapsooreenkoms bepaal die volgende:

- Rente op kapitaal:
Die vennote is geregtig op rente teen 15% per jaar. Vidio het sy kapitaal op 1 Junie 2019 met R100 000 verminder. Dit is aangeteken.
- Vennote se salarisse:
Vidio verdien R120 000 per jaar en Corne verdien 10% minder as Vidio.
- Bonus aan vennote:
Vidio is geregtig op 'n bonus gelykstaande aan 'n maand se salaris.
- Winste word in die guns van Vidio verdeel, in die verhouding 3 : 2.

I. Die bedryfskapitaalverhouding aan die einde van die finansiële jaar is 1,5 : 1.

J. Die volgende is balanserende syfers:

- Vaste bates
- Voorrade

VRAAG 4: FINANSIËLE AANWYSERS EN VERTOLKING (30 punte; 25 minute) VAN FINANSIËLE INLIGTING

4.1 Bereken die volgende finansiële aanwysers soos op 30 Junie 2020:

4.1.1 Vuurproefverhouding (4)

4.1.2 Skuld-ekwiteitverhouding (3)

4.1.3 Opbrengs wat Kagiso verdien het (6)

4.2 Verskaf syfers, finansiële aanwysers of berekeninge in ELKE geval hieronder om jou kommentaar en verduidelikings te ondersteun.

GEVRA:

4.2.1 Lewer kommentaar op die likiditeit van die onderneming en verduidelik in watter jaar die bedryfskapitaal meer doeltreffend bestuur is. (6)

4.2.2 Die vennote het besluit om die lening gedurende die finansiële jaar te verhoog. Lewer kommentaar op hierdie besluit met verwysing na die graad van finansiële risiko. (4)

4.2.3 Lewer kommentaar op Kagiso se opbrengs op sy belegging in die vennootskap.

- Verskaf EEN rede waarom hy met sy opbrengs gelukkig moet wees. (3)

- Verskaf EEN rede waarom hy bekommerd oor sy opbrengs op sy belegging moet wees en gee 'n verduideliking. (4)

INLIGTING:

A. Verdelingsrekening

2020 Junie 30	Rente op kapitaal: Kagiso	47 250	2020 Junie 30	Wins en verlies	502 200
	Rente op kapitaal: Radaba	31 500			
	Salaris: Kagiso	168 750			
	Salaris: Radaba	205 200			
	Bonus aan Radaba	17 100			
	Privaatrekening: Kagiso	16 200			
	Privaatrekening: Radaba	16 200			

B. Saldo's aan die einde van Junie 2020.

	2020	2019
Eienaarsbelang	1 425 800	1 385 900
Kapitaal: Kagiso	750 000	650 000
Kapitaal: Radaba	675 000	700 000
Privaatrekening: Kagiso	Dr 15 500	10 750
Privaatrekening: Radaba	16 300	25 150
Bedryfsbates	294 650	530 250
Handels en ander ontvangbares	159 750	307 350
Kontant en kontantekwivalente	41 150	32 650
Voorrade	93 750	190 250
Niebedryfslaste: Lening	450 000	250 000
Bedryfslaste	190 500	219 000

C. Finansiële Aanwysers soos op 30 Junie 2020.

	2020	2019
Bedryfskapitaalverhouding	1,5 : 1	2,4 : 1
Vuurproefverhouding	?	1,6 : 1
Skuld-ekwiteitverhouding	?	0,2 : 1
Opbrengs verdien deur Kagiso	?	36%
Opbrengs verdien deur Radaba	38%	39%
Opbrengs op vennote se ekwiteit	36%	38%
Rentekoers op alternatiewe beleggings	8%	8%

30

TOTAAL: 150

**GRAAD 11 REKENINGKUNDE:
FORMULEBLAD VIR FINANSIËLE AANWYSERS**

$\frac{\text{Bruto wins}}{\text{Verkope}} \times \frac{100}{1}$	$\frac{\text{Bruto wins}}{\text{Koste van verkope}} \times \frac{100}{1}$	$\frac{\text{Netto wins}}{\text{Verkope}} \times \frac{100}{1}$
$\frac{\text{Bedryfsuitgawes}}{\text{Verkope}} \times \frac{100}{1}$	$\frac{\text{Bedryfswins}}{\text{Verkope}} \times \frac{100}{1}$	
$\frac{\text{Totale verdienste per vennoot}}{\text{Gemiddelde eienaarsbelang van vennoot}} \times \frac{100}{1}$	$\frac{\text{Netto wins}}{\text{Gemiddelde eienaarsbelang}} \times \frac{100}{1}$	
Bedryfsbates : Bedryfslaste	(Bedryfsbates – Voorraad) : Bedryfslaste	
(Handel en ander ontvangbares + Kontant en kontantekwivalente) : Bedryfslaste		
$\frac{\text{Gemiddelde debiteure}}{\text{Kredietverkope}} \times \frac{365}{1}$	$\frac{\text{Gemiddelde krediteure}}{\text{Kredietaankope}} \times \frac{365}{1}$	
$\frac{\text{Gemiddelde voorraad}}{\text{Koste van verkope}} \times \frac{365 \text{ of } 12}{1}$	$\frac{\text{Koste van verkope}}{\text{Gemiddelde voorraad}}$	
Langtermynlenings : Eienaarsbelang	Totale bates : Totale laste	

Province of the
EASTERN CAPE
EDUCATION

Naam:

**NASIONALE
SENIOR SERTIFIKAAT**

GRAAD 11

NOVEMBER 2020

**REKENINGKUNDE V1
ANTWOORDEBOEK
(EKSEMPLAAR)**

VRAAG	MAKS. PUNTE	PUNTE BEHAAL	GEMODEREERDE PUNT
1	30		
2	45		
3	45		
4	30		
TOTAAL	150		

Hierdie antwoordeboek bestaan uit 8 bladsye.

VRAAG 1: VASTE BATES

1.1

1.1.1	
1.1.2	
1.1.3	

3

1.2.1 Doen 'n berekening om te bewys dat die verminderde saldo-metode van waardevermindering vir voertuie gebruik word.

BEWERKINGS	ANTWOORD

4

1.2.2

Bereken die ontbrekende syfers aangedui met (i) tot (iv).

BEWERKINGS		ANTWOORD
(i)		
(ii)		
(iii)		
(iv)		

11

Dui aan of 'n wins of verlies met die verkoop van die voertuig gemaak is
Doen 'n berekening om jou antwoord te staaf.

BEWERKINGS	ANTWOORD

6

1.2.3 Bereken die persentasie toename in die waarde van die eiendom soos
op 29 Februarie 2020.

BEWERKINGS	ANTWOORD

4

Verduidelik waarom jy nie met die vennoot sal saamstem nie. Verskaf
EEN punt met verwysing na 'n AARP-beginsel.

--

2

TOTALE PUNTE
30

VRAAG 2: AARP EN INKOMSTESTAAT

2.1	2.1.1	
	2.1.2	
	2.1.3	

3

2.2 **TERA PRIVAAT HOSPITAAL**
INKOMSTESTAAT VIR DIE JAAR GEËINDIG 30 SEPTEMBER 2020

Verkope 1 290 450	
Koste van verkope 1 032 350	
Brutowins	
Ander bedryfsinkomste	
Bruto bedryfsinkomste	
Bedryfsuitgawes	
Diverse uitgawes	247 760
Bedryfswins	
Wins voor rente-uitgawe	
Netto wins vir die jaar	

42

TOTALE PUNTE
45

VRAAG 3: BALANSSTAAT EN NOTAS

3.1	PRIVAATREKENINGE	CORNE	VIDIO
	Saldo aan begin van die jaar		
	Netto wins volgens Inkomstestaat		
	Rente op kapitaal	45 000	
	Salarisse		120 000
	Bonus aan vennote		
	Primêre verdeling van wins		
	Finale verdeling van wins		
	Onttrekkings vir die jaar	(172 500)	(140 300)
	Saldo aan die einde van die jaar		

17

HANDELS EN ANDER ONTVANGBARES

6

*een deel korrek

3.2 **BALANSSTAAT OP 29 FEBRUARIE 2020**

BATES		
NIE-BEDRYFSBATES		
Vaste bates		
BEDRYFSBATES		
Vorrade		
TOTALE BATES		
EKWITEIT EN LASTE		
VENNOTE SE BELANG		
NIE-BEDRYFSLASTE		
BEDRYFSLASTE		
Handelskrediteure	295 500	
TOTALE EKWITEIT EN LASTE		22

TOTALE PUNTE
45

VRAAG 4: FINANSIËLE AANWYSERS EN VERTOLKING VAN FINANSIËLE INLIGTING

4.1 Bereken die volgende finansiële aanwysers soos op 30 Junie 2020:

4.1.1 Vuurproefverhouding

Vuurproefverhouding	
BEWERKINGS	ANTWOORD

4

4.1.2 Skuld-ekwiteitverhouding

Skuld-ekwiteitverhouding	
BEWERKINGS	ANTWOORD

3

4.1.3 Opbrengs wat Kagiso verdien het.

Opbrengs wat Kagiso verdien het.	
BEWERKINGS	ANTWOORD

6

4.2.1 **Lewer kommentaar op die likiditeit van die onderneming en verduidelik in watter jaar die bedryfskapitaal meer doeltreffend bestuur is.**

Lewer kommentaar op die likiditeit van die onderneming en verduidelik in watter jaar die bedryfskapitaal meer doeltreffend bestuur is.

6

4.2.2

Die vennote het besluit om die lening gedurende die finansiële jaar te verhoog. Lewer kommentaar op hierdie besluit met verwysing na die graad van finansiële risiko.

--

4

4.2.3

Lewer kommentaar op Kagiso se opbrengs op sy belegging in die vennootskap.

Verskaf EEN rede waarom hy gelukkig moet wees met sy opbrengs.

--

Verskaf EEN rede waarom hy bekommerd moet wees oor opbrengs op sy belegging en gee 'n verduideliking.

REDE	VERDUIDELIK

7

TOTALE PUNTE
30

TOTAAL: 150

Province of the
EASTERN CAPE
EDUCATION

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

GRAAD 11

NOVEMBER 2020

REKENINGKUNDE V 1 NASIENRIGLYN (EKSEMPLAAR)

PUNTE: 150

NASIENBEGINSELS:

1. Tensy anders in die nasienriglyn aangedui, is strafpunte vir vreemde items slegs van toepassing indien 'n kandidaat nie punte op 'n ander plek in die vraag vir daardie item verloor het nie (geen strafpunte vir misplaaste items nie). Geen dubbelpenaliserings toegepas nie.
2. Strafpunte vir plasing of swak aanbieding (bv. besonderhede) is slegs van toepassing indien die kandidaat punte vir die bedrae vir daardie item verdien het.
3. Volpunte vir korrekte antwoord. Indien die antwoord foutief is, merk die bewerkings wat voorsien is.
4. Indien 'n vooraansuiweringsyfer as 'n finale syfer getoon word, ken die deelpunt toe vir daardie syfer (nie die metodepunt vir die antwoord nie). Let wel: As syfers aangedui in nasienriglyn vir komponente of bewerkings, dra hierdie nie die metodepunt van die finale antwoord ook nie.
5. Tensy anders getoon, moet die positiewe of negatiewe effek van enige syfer in ag geneem word om die punt toe te ken. Indien geen + of – teken of hakie voorsien is nie, aanvaar dat die syfer positief is.
6. Waar aangedui word, ken deelpunte toe om die kwaliteit van antwoorde te differensieer.
7. Waar strafpunte toegepas word, kan die punte vir daardie afdeling van die vraag nie as 'n negatiewe syfer getoon word nie.
8. Waar metodepunte vir bewerking toegeken word, moet die nasiener die redelikheid van die bewerking ondersoek.
9. 'Bewerking' beteken 'kontroleer bewerking'. 'Een deel korrek' beteken bewerking en een deel korrek. Let wel: Kontroleer bewerking moet +, -, x, ÷, wees, of per nasienriglyn.
10. In bewerkings, moenie punte toeken nie vir bewerkings as teller en noemer omgeruil is - dit is ook op verhoudings van toepassing.
11. By die toekenning van metodepunte, maak seker dat kandidate nie volpunte kry vir enige item wat ten minste gedeeltelik foutief is nie. Dui deur middel van ☒.
12. Wees bedag daarop dat party kandidate geldige alternatiewe buite die nasienriglyn verskaf. Neem kennis dat een opmerking verskillende aspekte kan bevat.
13. Kodes: f = vreemde item; p = plasing/aanbieding.

Hierdie nasienriglyn bestaan uit 8 bladsye.

VRAAG 1: VASTE BATES

1.1

1.1.1	Onwaar ✓
1.1.2	Onwaar ✓
1.1.3	Waar ✓

3

1.2.1 Doen 'n berekening om te bewys dat die verminderde saldo-metode van waardevermindering vir voertuie gebruik word.

BEWERKINGS	ANTWOORD
$(780\,000 - 52\,000)$ twee punte ✓✓ 728 000 x ✓10%	☒ 72 800 een deel korrek

4

1.2.2 Bereken die ontbrekende syfers aangedui deur (i) tot (iv).

BEWERKINGS		ANTWOORD
(i)	780 000 – 124 800	✓✓ 655 000
(ii)	3 000 000 – 750 000	✓✓ 2 250 000
(iii)	Sien (i) hierbo $655\,200 \div 2 = 327\,600$ Oorblywende voertuie: $327\,600 \times 10\% = \text{✓} \text{✓} 32\,760$ Voertuig verkoop: Sien hierbo $327\,600 \times 10\% \times \frac{9}{12} = \text{✓} \text{✓} 24\,570$	☒ 57 330 een deel korrek
(iv)	40 000 + 250 000 – 60 500	✓✓ 229 500

11

Dui aan of 'n wins of verlies gemaak is met die verkoop van die voertuig. Doen 'n berekening om jou antwoord te staaf.	
BEWERKINGS	ANTWOORD
Wins/Verlies afhangend van berekeninge ✓ ✓ 310 000 – (✓ 390 000 – ✓ 62 400 – ☒ 24 570) 303 030 drie punte	☒ 6 970 een deel korrek

6

1.2.3

Bereken die persentasie toename in die waarde van die eiendom soos op 29 Februarie 2020.	
BEWERKINGS	ANTWOORD
✓✓ 450 000 ÷ ✓ 3 000 000 x 100	☒ 15% een deel korrek

4

Verduidelik waaom jy nie sal saamstem met die vennoot nie. Verskaf EEN punt met verwysing na 'n AARP-beginsel.
Enige geldige punt met verwysing na die AARP-beginsel ✓✓ Deelpunte vir onvolledige / gedeeltelike antwoord
Alle vaste bates moet geboekstaaf word teen die oorspronklike kosprys en nie die geskatte waarde, volgens die historiese kostebeginsel nie.

2

TOTALE PUNTE
30

VRAAG 2: AARP EN INKOMSTESTAAT

2.1	2.1.1	A ✓
	2.1.2	D ✓
	2.1.3	B ✓

3

2.2 **TERA PRIVAAT HOSPITAAL**
INKOMSTESTAAT VIR DIE JAAR GEËINDIG 30 SEPTEMBER 2020

Verkope	1 290 450 + 18 900 ✓ - 18 200 ✓	1 291 150	☑*
Koste van verkope	1 032 350 + 21 000 ✓✓	(1 053 350)	☑*
Brutowins	Verkope - KvK	237 800	☑ 7
Ander bedryfsinkomste		1 695 200	
Huur inkomste	121 650 ✓ - 18 600 ✓✓	103 050	☑*
Foioie-inkomste	1 584 000 ✓ + 7 920 ✓✓	1 591 920	☑*
Voorsiening vir oninbare skulde-aansuiwering		150	✓
Handelsvoorraadsurplus	Sien KvV hierbo 410 150 - 21 000 ☑ - 389 230 ✓	80	☑*
Bruto bedryfsinkomste	BW + ABI	1 933 000	☑ 13
Bedryfsuitgawes		(756 900)	
Verbruiksgoedere	72 790 ✓ - 9 950 ✓	62 840	✓
Advertensies	12 120 ✓ - 3 120 ✓	9 000	☑*
Salarisse en lone	367 500 ✓ + 10 500 ✓✓	378 000	☑*
Werkgewersbydrae	33 210 ✓ + 1 090 ✓✓	34 300	☑*
Waardevermindering		25 000	✓
Diverse uitgawes		247 760	
Bedryfswins	BBI - BU	1 176 100	☑☑ 17
Rente inkomste	370 000 x 8%	29 600	✓✓
Wins voor rente-uitgawe	BW+R.ink	1 205 700	☑
Rente-uitgawe		(11 500)	✓
Netto wins vir die jaar	WvRU- R.uit.	1 194 200	☑ 5

42

TOTALE PUNTE

45

VRAAG 3: BALANSSTAAT EN NOTAS

3.1	PRIVAATREKENINGE	CORNE	VIDIO
	Saldo aan begin van die jaar	✓ 12 100	✓ (10 200)
	Netto wins volgens Inkomstestaat	165 620	212 680 ☒ vir albie totale
	Rente op kapitaal *(✓18 750+ ✓45 000)	45 000	* ☒ 63 750
	Salarisse 120 000 x 90%	✓✓ 108 000	120 000
	Bonus aan vennote	-	✓✓ 10 000
	Primêre verdeling van wins	153 000	193 750 ☒ vir albei totale
	Finale verdeling van wins	** ☒ ✓ 12 620	*** ☒ ✓ 18 930
	Onttrekkings vir die jaar	(172 500)	(140 300)
	Saldo aan die einde van die jaar	● ☒ 5 220	◆ ☒ 62 180

17

*een deel korrek

$$378\,300 - 153\,000 - 193\,750 = 31\,550$$

$$**31\,550 \times 2 \div 5 = 12\,620 \text{ twee punte}$$

$$***31\,550 \times 3 \div 5 = 18\,930 \text{ twee punte}$$

$$\bullet \text{Saldo aan die einde} - \text{Corne: } 12\,100 + 165\,620 - 172\,500 = 5\,220$$

$$\blacklozenge \text{Saldo aan die einde} - \text{Vidio: } -10\,200 + 212\,680 - 140\,300 = \text{R}62\,180$$

HANDELS EN ANDER ONTVANGBARES

Handelsdebiteure	202 330 – ✓ 2 330 – ✓ 2 400	* ☒ 197 600
Voorsiening vir oninbare skulde	2 450 + 250	* ☒ ✓ (2 700)
Netto handelsdebiteure	bewerking	☒ 194 900

6

*een deel korrek

3.2 BALANSSTAAT SOOS OP 29 FEBRUARIE 2020

BATES				
NIE-BEDRYFSBATES	TB - BB	1 332 200	☒	
Vaste bates	Balanserende syfer	1 072 200	☒	
Finansiële bates	310 000 – 50 000	260 000	☒	4
BEDRYFSBATES	BL x 1,5	570 600	☒	
Voorrade	Balanserende syfer	319 190	☒	
Handels en ander ontvangbares	Sien nota hierbo	194 900	☒	
Kontant en kontantekwivalente	6 510 + 50 000 sien Fin. bates	56 510	☒	
TOTALE BATES	Sien TE + L	1 902 800	☒	7
EKWITEIT EN LASTE				
VENNOTE SE BELANG	Bewerking	767 400	☒	
Kapitaal	300 000 + 400 000	700 000	☒	
Privaatrekeninge	5 220 + 62 180 sien nota hierbo	67 400	☒	3
NIE-BEDRYFSLASTE		755 000		
Lening	✓✓ 825 500 – 70 500 ✓	755 000	☒	4
BEDRYFSLASTE		380 400	☒	
Handelskrediteure		295 500		
Huidige deel van lening	Sien lening hierbo	70 500	☒	4
Bankoortrekking		14 400	☒	
TOTALE EKWITEIT EN LASTE	bewerking	1 902 800	☒	22

Een deel korrek

TOTALE PUNTE
45

VRAAG 4: FINANSIËLE AANWYSERS EN VERTOLKING VAN FINANSIËLE INLIGTING

4.1 Bereken die volgende finansiële aanwysers soos op 30 Junie 2020:

4.1.1

Vuurproefverhouding	
BEWERKINGS	ANTWOORD
$\frac{159\,750 + 41\,150}{294\,650 - 93\,750} = \frac{200\,900}{190\,900}$	$1,1 : 1$ ☒ Een deel korrek

4

4.1.2

Skuld-ekwiteitverhouding	
BEWERKINGS	ANTWOORD
$\frac{450\,000}{1\,425\,800}$	$0,3 : 1$ ☒ Een deel korrek

3

4.1.3

Opbrengs wat Kagiso verdien het	
BEWERKINGS	ANTWOORD
$\frac{(47\,250 + 168\,750 + 16\,200) \times \frac{100}{1\,395\,250}}{697\,625} = 33,3\%$	$33,3\%$ ☒ Aanvaar 33% Een deel korrek

6

4.2.1

Lewer kommentaar op die likiditeit van die onderneming en verduidelik in watter jaar die bedryfskapitaal meer doeltreffend bestuur is.	
Finansiële aanwysers ✓ ✓ Syfers en neiging ✓ ✓ -1 vir addisionele irrelevante finansiële aanwysers Bedryfskapitaalverhouding het verminder van 2,4 : 1 in 2019 tot 1,5 : 1 in 2020. Vuurproefverhouding het verminder van 1,6 : 1 in 2019 tot 1,1 : 1 (sien 4.1.1) in 2020. Kommentaar op die jaar ✓ ✓ In 2020 blyk dit dat bedryfskapitaal meer doeltreffend bestuur was deur te verseker dat die voorraad beweeg. OF In 2019 is bedryfskapitaal minder doeltreffend bestuur. Hulle het te veel voorraad gehad wat tot lae winsgewendheid kon bydra.	

6

4.2.2

Die vennote het besluit om die lening gedurende die finansiële jaar te verhoog. Lewer kommentaar op hierdie besluit met verwysing na die graad van finansiële risiko.

Finansiële aanwyser ✓ Syfers en neiging ✓

Die skuld / ekwiteitverhouding het van 0,2: 1 tot 0,3: 1 (see 4.1.2) toegeneem

Kommentaar: ✓✓

Alhoewel die skuld-ekwiteit-verhouding toegeneem het, is die risiko steeds laag aangesien die besigheid hoofsaaklik deur eie kapitaal gefinansier word.

4

4.2.3

Lewer kommentaar op Kagiso se opbrengs op sy belegging in die vennootskap.

- **Verskaf EEN rede waarom hy gelukkig moet wees met sy opbrengs**

Vergelyk met verwysing na alternatiewe beleggings ✓✓ Syfers ✓

Alhoewel sy opbrengs van 36% na 33% gedaal het, sien 4.1.3 is dit steeds beter as die rentekoers op alternatiewe beleggings van 8%

- **Verskaf EEN rede waarom hy bekommerd moet wees oor sy opbrengs op sy belegging en gee 'n verduideliking.**

REDE ✓✓

Vergelyk vennote se verdienste met syfers

Teen 33% is dit steeds minder as die 38% opbrengs van Radaba.

VERDUIDELIKING ✓✓

Vergelyk verandering in kapitaal met syfers

Kagiso het sy kapitaalbydrae met R100 000 verhoog, terwyl Radaba sy kapitaalbydrae met R25 000 verminder het

7

TOTALE PUNTE

30

TOTAAL: 150